

PROBLÉM

SOUMRAK bílých plášťů

TEXT: ANDREA VOTRUBOVÁ

Mládí si zkrátili biflováním, léta se řemeslu učili za pár korun a nakonec v práci trávili stovky hodin navíc, aby vůbec uživili rodinu. Když se teď vláda rozhodla lékařům snížit platy, logicky je napadl jediný krok – **sebrat se a zmizet.**

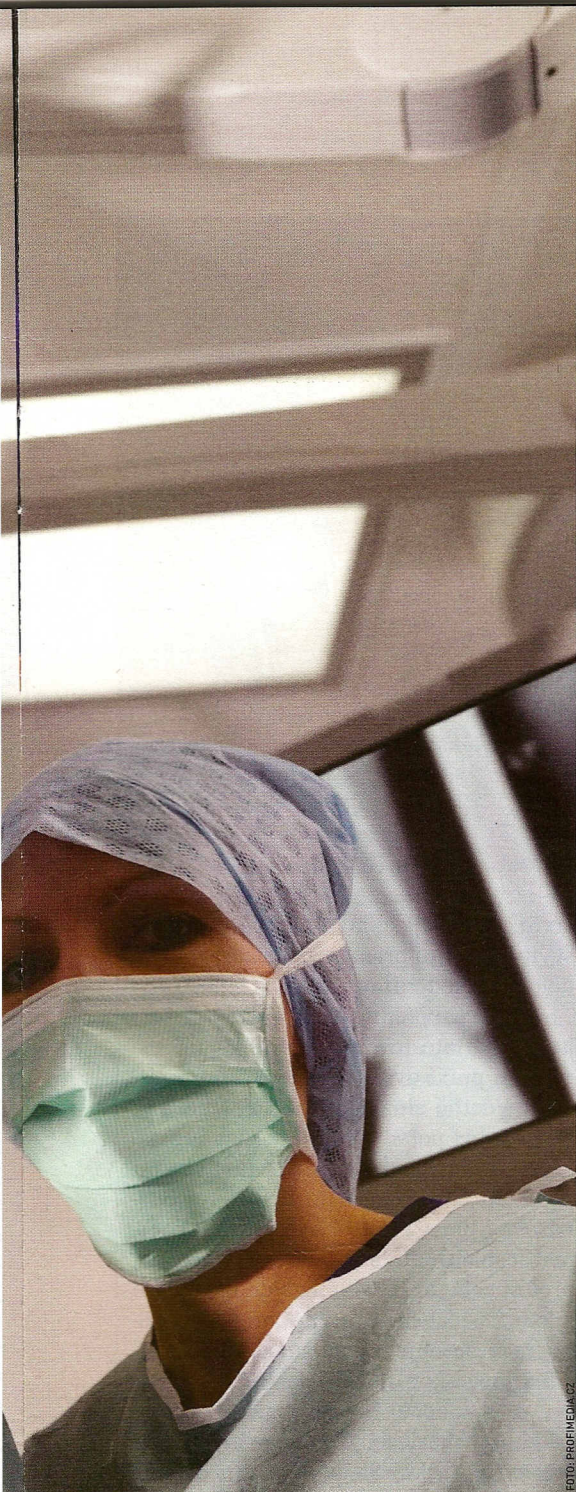
Když se dva hádají, třetí se směje. Českým pacientům, kteří teď sledují hašteření lékařských odborů s vládními úředníky, úsměv na rtech naopak brzy zmrzne. Pokud vláda neuhne, mohou už koncem roku nemocné čekat jen prázdné ordinace. Výpovědi totiž hrozí tři tisíce lékařů, další se k výzvě Děkujeme, odcházíme zřejmě přidají a diváci tohoto tristního dramatu, pravidelně krmení historkou o doktorském platu ve výši pětáctyřiceti tisíc korun, se nestačí divit, co víc by nenasytné bílé pláště v době utahování opasků ještě uspokojilo.

Když ovšem mluvíte s doktory, kteří na eskalaci situace nečekali a léta spokojeně ordinují v Anglii, Německu či v Saúdské

Arábii, zjistíte, že situace zdejších zdravotníků se s pracovními podmínkami státních úředníků (jež také čeká uskromnění srovnat příliš nedá. A že hromadné nabory zahraničních headhunterů, kteří se na podzim chystají do Česka, patrně uspějí – u zkušných doktorů i naprostých začátečníků.

Nevolníkem po česku

O lékařské profesi snil Michal Boháč o malička. Když pak s těžce vydřeným čelem v ruce obcházel nemocnice, kdyby mu umožnili získat povinnou specializaci, tvrdě narazil. „Nikde mě nechtějí, ačkoli jsem žádné přehnané nároky neměl a ve škole jsem patřil k pilným st

Ti si takové vykořisťování samozřejmě nemusejí nechat líbit, a když se zadaří, nastoupí na plný úvazek do menší nemocnice v regionu. Tam je ovšem čekají jiné potíže. Aby během pěti let získali atestaci a mohli pracovat samostatně, musejí strávit minimálně půl roku na školení na akreditovaných klinikách, většinou fakultních nemocnicích.

A protože v malých nemocnicích chybí, nedostávají plat a zároveň si tato školení musejí i sami hradit, denně je takový kurz přijde i na tisíc korun. Když ovšem malá nemocnice svolí k tomu, že jim školení zaplatí, musejí s ní podepsat závazovací smlouvu o tom, že pod hrozbou až půlmilionového penále zůstanou v nemocnici až deset let.

„Tohle jsem podstupovat nechtěl. Když jsem nebyl dost dobrý pro Českou republiku, nevím, proč by ona měla být dobrá pro mě,“ vysvětluje Michal Boháč, co ho vedlo k přesídlení do německého Brandenburska. Brzy zjistil, že velkou chybu neudělal.

„V Německu vědí, že když mě budou posílat na kurzy, které mi navíc platí, přinesu nemocnici užitek. V Česku je to naopak, lékařům se kurzy zakazují, aby nechyběli v práci. Ve velkých nemocnicích se také

- S šesti tisíci eury měsíčně mimoděk vzpomíná, že mu
- v říjnu opět zvednou plat. Na jeho bývalé spolužáky
- z Česka to může působit leda jako hozená rukavice.

stává, že starší lékaři neradi pouštějí mladé kolegy k operacím a na ně pak zbývá jen černá práce. Než potom například chirurg splní předepsaný počet operací, potřebuje k atestaci místo šesti klidně až deset let,“ kritizuje Boháč běžnou domácí praxí.

Kromě lepších pracovních podmínek si odchodem do zahraničí pomohl i k velmi slušnému platu. Po dvou letech práce v německém Senftenbergu vydělává i se službami kolem šesti tisíc eur měsíčně. „Velkou část příjmu spolknou daně, ty se však dají snížit tak, aby mi zbylo kolem devadesáti tisíc korun čistého,“ říká a mimoděk zmiňuje, že mu v říjnu opět zvednou plat. Na jeho bývalé spolužáky z Česka, které od roku 2011 čeká další mzdové uskrovnění, to může působit leda jako hozená rukavice.

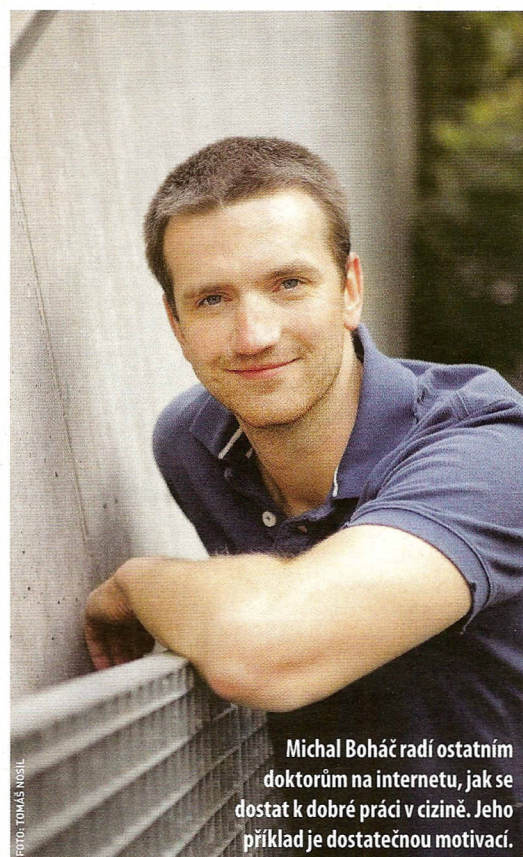
„Poslední dobou se mi ozývá stále víc lidí, kteří uvažují o odchodu do Německa,“ potvrzuje cévní chirurg. Do cílové rovinky podle něj ale každý nedorazí. S první překážkou – němčinou – si bez problémů poradí hlavně mladá generace. „A také je

dentům,“ říká osmadvacetiletý muž, jemuž se v životopise vyjímalý stáží v západní Evropě i Spojených státech. Přestože se ho nakonec rozhodla přijmout jedna fakultní nemocnice, s díky si sbalil kufry a odjel raději za štěstím k sousedům.

Nešlo o namyšlenost, ale veskrze rozumný krok. „Do fakultních nemocnic je část mladých lékařů přijata jen pod podmínkou, že budou vedeni jako postgraduální studenti na úvazek 0,1, přičemž se jim vyplácí stipendium kolem šesti tisíc. Taková je teorie. V praxi místo výzkumu pracují jako řadoví lékaři od rána do večera a svou dizertační práci dodělávají o víkendech,“ shrnuje Boháč jednu z velkých bolestí českých mediků.

BONBONIÉRA A MILIARDY OKNEM

Do zdravotnictví každoročně putuje kolem sedmi procent českého HDP, což je v přepočtu na jednoho pacienta mnohonásobně méně než v jiných zemích EU. Ne všechny peníze se přitom v léčbě skutečně odrazí – podle studie Transparency International se v českém zdravotnictví ztrácí neuvěřitelných osmadvacet miliard korun ročně. Spíše než předražených zakázek na přestavbu nemocnic, nákup léků a přístrojů si pacienti všimají drobné korupce, která probíhá přímo v ordinacích. S případem uplácení lékaře či zdravotnického personálu se podle Institutu zdravotní politiky a ekonomiky setkalo v letech 2005 a 2006 kolem čtyřiceti procent občanů. Běžné jsou i marketingové akce farmaceutických firem, které lékaře za revanš pobízejí k preskripci určitých léků. „Pokud by lékaři byli slušně ohodnoceni, nesnižovali by se k participaci na šedé ekonomice,“ shodují se lékaři, se kterými INSTINKT mluvil.

Michal Boháč radí ostatním doktorům na internetu, jak se dostat k dobré práci v cizině. Jeho příklad je dostatečnou motivací.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

FOTO: TOMÁŠ NOSIL